

Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення

Підготувала
студентка групи Ф-22
Свячена В.В.

**1. Поняття, мета встановлення та принципи
формування державних соціальних
стандартів, державних соціальних гарантій,
соціальних норм та нормативів**

Державні соціальні стандарти - встановлені законами, іншими нормативно-правовими актами соціальні норми і нормативи або їх комплекс, на базі яких визначаються рівні основних державних соціальних гарантій;

Державні соціальні гарантії - встановлені законами мінімальні розміри оплати праці, доходів громадян, пенсійного забезпечення, соціальної допомоги, розміри інших видів соціальних виплат, встановлені законами та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму;

Соціальні норми і нормативи - показники необхідного споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг та забезпечення освітніми, медичними, житлово-комунальними, соціально-культурними послугами;

Мета встановлення :

1. визначення механізму реалізації соціальних прав та державних соціальних гарантій громадян, визначених Конституцією України;

2. визначення пріоритетів державної соціальної політики щодо забезпечення потреб людини в матеріальних благах і послугах та фінансових ресурсів для їх реалізації;

3. визначення та обґрунтування розмірів видатків Державного бюджету України, місцевих бюджетів, соціальних фондів на соціальний захист і забезпечення населення та утримання соціальної сфери.

Принципи формування державних соціальних стандартів і нормативів

забезпечення визначених Конституцією України соціальних прав та державних соціальних гарантій достатнього життєвого рівня для кожного;

законодавчого встановлення найважливіших державних соціальних стандартів і нормативів;

диференційованого за соціально-демографічними ознаками підходу до визначення нормативів;

наукової обґрунтованості норм споживання та забезпечення;

гласності та громадського контролю при їх визначенні та застосуванні;

урахування вимог норм міжнародних договорів України у сфері соціального захисту та трудових відносин.

2. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт.

Прожитковий мінімум - вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я набору продуктів харчування (далі – набір продуктів харчування), а також мінімального набору непродовольчих товарів (далі - набір непродовольчих товарів) та мінімального набору послуг (далі - набір послуг), необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості.

Таблиця 1 – Прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у 2015 році

Соціальні і демографічні групи населення	Розмір прожиткового мінімуму	
	01.01.2015 – 30.11.2015	01.12.2015 – 31.12.2015
Діти віком до 6 років	1032 грн.	1167 грн.
Діти віком від 6 до 18 років	1286 грн.	1455 грн.
Працездатні особи	1218 грн.	1378 грн.
Особу, які втратили працездатність	949 грн.	1074 грн.
Загальний показник	1176 грн.	1330 грн.

Значення прожиткового мінімуму у соціальній сфері

Прожитковий мінімум застосовується для:

- загальної оцінки рівня життя в Україні, що є основою для реалізації соціальної політики та розроблення окремих державних соціальних програм;
- встановлення розмірів мінімальної заробітної плати та мінімальної пенсії за віком, визначення розмірів соціальної допомоги, допомоги сім'ям з дітьми, допомоги по безробіттю, а також стипендій та інших соціальних виплат виходячи з вимог Конституції України та законів України;
- визначення права на призначення соціальної допомоги;
- визначення державних соціальних гарантій і стандартів обслуговування та забезпечення в галузях охорони здоров'я, освіти, соціального обслуговування та інших;
- встановлення величини неоподаткованого мінімуму доходів громадян;

**3. Система та класифікація
соціальних стандартів та
нормативів**

1. За характером задоволення соціальних потреб соціальні нормативи поділяються на:

- нормативи споживання - розміри споживання в натуральному виразі за певний проміжок часу (за рік, за місяць, за день) продуктів харчування, непродовольчих товарів поточного споживання та деяких видів послуг;
- нормативи забезпечення - визначена кількість наявних в особистому споживанні предметів довгострокового користування, а також забезпечення певної території мережею закладів охорони здоров'я, освіти, підприємств, установ, організацій соціально-культурного, побутового, транспортного обслуговування та житлово-комунальних послуг;
- нормативи доходу - розмір особистого доходу громадянина або сім'ї, який гарантує їм достатній рівень задоволення потреб, що обраховується на основі визначення вартісної величини набору нормативів споживання та забезпечення.

2. За рівнем задоволення соціальних потреб соціальні нормативи поділяються на:

- нормативи раціонального споживання - рівень, що гарантує оптимальне задоволення потреб;
- нормативи мінімального споживання - соціально прийнятний рівень споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг виходячи з соціальних або фізіологічних потреб;
- статистичні нормативи - нормативи, що визначаються на основі показників фактичного споживання або забезпеченості для всього населення чи його окремих соціально-демографічних груп.

3. За сферою застосування соціальні стандарти та нормативи поділяють на:

- Державні соціальні стандарти у сфері доходів населення.
- Державні соціальні нормативи у сфері соціального обслуговування
- Державні соціальні нормативи у сфері житлово-комунального обслуговування.
- Державні соціальні нормативи у сфері транспортного обслуговування та зв'язку.
- Державні соціальні нормативи у сфері охорони здоров'я.
- Державні соціальні нормативи у сфері забезпечення навчальними закладами.
- Державні соціальні нормативи у сфері обслуговування закладами культури.
- Державні соціальні нормативи у сфері обслуговування закладами фізичної культури та спорту.
- Державні соціальні нормативи у сфері побутового обслуговування, торгівлі та громадського харчування.

**4.Основні державні соціальні
гарантії**

До числа основних державних соціальних гарантій включаються:

- мінімальний розмір заробітної плати;
- мінімальний розмір пенсії за віком;
- неоподатковуваний мінімум доходів громадян;
- розміри державної соціальної допомоги та інших соціальних виплат.

5. Інші державні соціальні гарантії

Законами України з метою надання соціальної підтримки населенню України в цілому та окремим категоріям громадян встановлюються державні гарантії щодо:

- рівня життя населення, що постраждало внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС;
- рівнів оплати праці працівників різної кваліфікації в установах та організаціях, які фінансуються з бюджетів усіх рівнів;
- стипендій учням професійно-технічних та студентам вищих державних навчальних закладів;
- індексації доходів населення з метою підтримання достатнього життєвого рівня громадян та купівельної спроможності їх грошових доходів в умовах зростання цін;
- надання гарантованих обсягів соціально-культурного, житлово-комунального, транспортного, побутового обслуговування та обслуговування у сфері освіти, охорони здоров'я, фізичної культури та спорту, торгівлі та громадського харчування;
- забезпечення пільгових умов задоволення потреб у товарах та послугах окремим категоріям громадян, які потребують соціальної підтримки.

Дякую за увагу!